

РОЗДІЛ 2

ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ

УДК 657

DOI: <https://doi.org/10.32782/2304-0920/3-101-3>

Позняковська Н. М.

Національний університет водного господарства та природокористування

ОБ'ЄКТИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ІНСТИТУТІВ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

У статті досліджуються особливості визначення і визнання об'єктів бухгалтерського обліку інститутів громадянського суспільства. Розглянуто основні підходи до визначення науковцями об'єктів бухгалтерського обліку. Проаналізовано трактування об'єктів бухгалтерського обліку за міжнародними та національними стандартами бухгалтерського обліку (фінансової звітності) у підприємницькому і державному секторах економіки. Виокремлені основні ознаки, при виконанні яких визнаються основні елементи фінансової звітності. Розкрито особливості діяльності інститутів громадянського суспільства та їх вплив на визначення та умови визнання об'єктів бухгалтерського обліку. Запропоновано уточнити визначення та визнання активів, зобов'язань, капіталу, доходів і витрат як об'єктів бухгалтерського обліку інститутів громадянського суспільства за ознакою отримання потенційної користі від надання організація суспільних послуг.

Ключові слова: громадянське суспільство, інститути громадянського суспільства (ІГС), громадські організації, недержавні організації; неприбуткові установи, об'єкти бухгалтерського обліку ІГС, активи, зобов'язання, капітал, доходи, витрати.

Постановка проблеми. Зростання ролі та значення громадянського суспільства у надскладний для країни час, з однієї сторони, та відповідальність за використання коштів та майна, інших активів, які організації (інститути) громадянського суспільства отримують від громадян, бізнесу та держави на вирішення суспільно важливих проблем, з іншого боку, обумовлюють необхідність створення прозорої системи бухгалтерського обліку їх діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження предмета і об'єктів бухгалтерського обліку, питання теоретико-методологічних аспектів бухгалтерського обліку здійснювали вчені В. Базилевич, Ф. Бутинець, С. Голов, Н. Дорош, П. Куцик, М. Корякін, С. Легенчук, Л. Ловинська, Л. Пилипенко, М. Пушкар, С. Свірко, В. Сопко, В. Швець, І. Яремко, інші.

Проблематиці обліку громадських і благодійних організацій України присвячено праці відчизняних авторів О. Азарової, О. Височан, Н. Гури, С. Карпівської, Я. Олійник, О. Папінової, В. Швеця, А. Ясінської та ін. Зважаючи на інтерес громадськості до діяльності громадянського, так званого третього, сектору економіки країни, дискусії щодо визначення та визнання об'єктів бухгалтерського обліку організацій (інститутів) громадянського суспільства в умовах викликів сьогодення набувають нового значення.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Відмінності і розбіжності у трактуванні предмета і об'єктів бухгалтерського обліку у наукових джерелах пов'язані, в першу чергу, з різними підходами до категорій «предмет» і «об'єкт». Теорією бухгалтерського обліку традиційно його об'єкти розглядаються як складові частини предмету. На сьогодні існує три основні підходи до визначення об'єктів бухгалтерського обліку. За першим підходом (класичним), який довго панував у відчизняній історії бухгалтерського обліку, виділяють такі об'єкти як господарські засоби, джерела їх утворення та господарські

процеси (Ф. Бутинець [1], Й. Даньків [2], І. Замула [3], М. Лучко [2], І. Садовська [5], В. Сопко [6], Н. Чебанова [7], В. Швець [8], ін.). Другий підхід до визначення об'єктів бухгалтерського обліку сформувався у процесі реформ бухгалтерського обліку в Україні, викликаних глобалізаційними процесами, перерозподілом ринку та входженням України в світову спільноту. Прихильники другого підходу визначають об'єктами – активи, зобов'язання, капітал, доходи і витрати, тобто основні елементи фінансової звітності за Міжнародними, а згодом, і національними стандартами бухгалтерського обліку (С. Голов [9], Н. Дорош [10], С. Легенчук [11], Л. Ловинська [12], В. Плиса [13], ін.). За третім підходом до визначення об'єктів бухгалтерського обліку ми відносимо пропозиції вчених щодо доповнення об'єктів бухгалтерського обліку новими категоріями, враховуючи, в першу чергу розширення потреб користувачів та збільшення вимог до інформації для управління в сучасних умовах (наприклад, соціальні витрати, екологічні витрати, інтелектуальний капітал, специфічні господарські процеси тощо) [9; 13; 14].

Дослідження визначення і визнання об'єктів бухгалтерського обліку доцільно продовжити, враховуючи суттєві трансформаційні зміни, які відбуваються у світовому інформаційному просторі як відповідь на виклики до суспільства та потреби в отриманні повної інформації про діяльність суб'єктів господарювання, зокрема й інститутів громадянського суспільства.

Метою статті є теоретичне обґрунтування особливостей визначення та визнання об'єктів бухгалтерського обліку інститутів громадянського суспільства задля надання рекомендацій з покращення відображення інформації про їх стан та рух у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності.

Виклад основного матеріалу. Аналізуючи положення міжнародних і національних стандартів бухгалтерського обліку (фінансової звітності), спостерігаємо існування певних розбіжностей

у визначенні і визнанні об'єктів бухгалтерського обліку (основних елементів фінансових звітів), які пропонуються для застосування суб'єктами господарювання окремих секторів економіки. У табл. 1 наведено порівняння об'єктів бухгалтерського обліку за міжнародними та національними стандартами бухгалтерського обліку (фінансової звітності) для підприємницького сектору, зокрема й для малого і середнього бізнесу, та у державному секторі [15-19].

Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) [15; 17] надають ширший перелік основних елементів фінансових звітів з огляду на необхідність надання певної інформації користувачам, включивши до об'єктів, окрім активів, зобов'язань, капіталу, доходів і витрат, як прийнято за національними положеннями (стандартами) [18], й внески та виплати власникам і рух грошових коштів.

Проте вищезазначені елементи бухгалтерського обліку не є характерними для суб'єктів громадянського суспільства, які створюються з метою задоволення суспільних інтересів або потреб членів суспільства. Об'єктами бухгалтерського обліку громадянського суспільства, зважаючи на особливості їх створення і функціонування, на підставі поелементної структури фінансових звітів про фінансовий стан та фінансові результати діяльності, визначимо: активи; зобов'язання; капітал; доходи і витрати.

При визначенні активів як об'єктів обліку схиляємося до їх ознак, зазначених у міжнародних та національних стандартах бухгалтерського обліку (фінансової звітності): (1) ресурс; (2) право власності на активи; (3) здійснення контролю (4) можливість отримання економічних вигід від їх використання в майбутньому. Ключовими характеристиками зобов'язань суб'єкта, що звітує, є: (1) обов'язок передати економічний ресурс; (2) вибуття економічного ресурсу; (3) існування на даний час внаслідок минулих подій.

У науковій літературі наведені класифікаційні ознаки, за якими розподіляються активи і зобов'язання. Вони досить різноманітні:

- для активів – економічний зміст; рівень/ступінь ліквідності; характер володіння; форма та місце використання; спосіб надходження; термін і мета використання; джерела формування;

- для зобов'язань – види (типи); форми та строки погашення; можливість оцінки тощо. Проте, не зважаючи на відмінності у класифікаціях активів і зобов'язань, всі дослідники

однозначно поділяють активи і зобов'язання: за терміном використання/ погашення на поточні і непоточні (довгострокові) та за видами діяльності – від операційної, фінансової та іншої (інвестиційної).

Потрібно зважати й на альтернативний варіант класифікації активів і зобов'язань, який пропонується МСФЗ [15]: а) якщо операційний цикл важко ідентифікувати, його тривалість приймається за 12 місяців; б) ліквідність, у разі надання можливості найкраще представити активи і зобов'язання, зокрема як для фінансових установ; в) змішаний варіант вибору відображення, у разі здійснення суб'єктами різних видів діяльності.

Слід зазначити, що найбільш дискусійними серед представників різних економічних та облікових шкіл вважаються категорії доходів і витрат. Не зважаючи на різноманітність визначень цих категорій, більшість науковців до спільних критеріїв визнання доходів і витрат відносять умови: (1) зміни в економічних ресурсах; (2) зміни у правах вимоги.

Досліджуючи трактування критеріїв визнання об'єктів бухгалтерського обліку суб'єктів різних секторів економіки за національними та міжнародними стандартами [15-19], зазначимо про існування певних відмінностей у складі ознак (табл. 2). За МСФЗ [15] критерієм визнання елементів фінансових звітів є надходження або вибуття у майбутньому економічної вигоди. У національному законодавстві також застосовується подібна ознака як умова визнання об'єктів.

У Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [20] економічна вигода визначена як потенційна можливість отримання підприємством грошових коштів від використання активів.

Радою з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку в державному секторі передбачається визнання активів, зобов'язань, доходів і витрат не лише залежно від економічної вигоди, тобто грошових коштів, а й у разі отримання чи втрати у майбутньому потенційної користі. Ресурс визнається як об'єкт, що має потенційну користь або здатний генерувати економічні вигоди [17]. Потенційна користь або здатність генерувати економічні вигоди може виникати від використання безпосередньо ресурсу або від прав на використання ресурсу. Потенційна користь трактується як здатність надати послуги, які сприяють досягненню цілей суб'єкта господарювання,

Таблиця 1

Порівняння об'єктів бухгалтерського обліку за національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку (фінансової звітності)

Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку [18]	Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку у державному секторі [19]	Міжнародні стандарти фінансової звітності [15]	Міжнародні стандарти фінансової звітності малих і середніх підприємств [16]	Концептуальна основа для звітності загального призначення у державному секторі [17]
Активи	Активи	Активи	Активи	Активи
Зобов'язання	Зобов'язання	Зобов'язання	Зобов'язання	Зобов'язання
Капітал	Капітал	Власний капітал	Капітал	
Доходи	Доходи	Доходи і витрати, включаючи прибутки і збитки	Доходи	Доходи
Витрати	Витрати		Витрати	Витрати
-	-	Внески власникам	-	Внески власникам
-	-	Виплати власникам	-	Розподіл власникам
-	-	Рух грошових коштів	-	-

Джерело: складено автором на підставі [15-19]

Таблиця 2

Критерії визнання об'єктів бухгалтерського обліку за національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку

Основні критерії визнання об'єктів бухгалтерського обліку	Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку [18]	Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку у державному секторі [19]	Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку [15]	Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку для малих і середніх підприємств [16]	Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку у державному секторі [17]
Ресурс / Заборгованість	+	+	+	+	+
Права на актив			+	+	+
Контроль	+	+	+	+	+
Минулі події	+	+	+	+	+
Надходження або вибуття економічного ресурсу (економічної вигоди)	+	+	+	+	+
Надання потенційних послуг	-	-	-	-	+
Достовірна оцінка	+	+	+	+	+

Джерело: складено автором на підставі [15-19]

Таблиця 3

Уточнення об'єктів бухгалтерського обліку інститутів громадянського суспільства

Об'єкти бухгалтерського обліку	Визначення
Активи	Ресурси, контрольовані підприємством (установою, організацією) у результаті минулих подій, використання яких, як очікується, приведе до отримання економічних вигод або потенційної користі у майбутньому
Зобов'язання	Заборгованість підприємства (установи, організації), що виникла внаслідок минулих подій і погашення якої у майбутньому, як очікується, призведе до зменшення ресурсів установи (організації), що втілюють у собі економічні вигоди або потенційну користь
Капітал	Різниця між активами і зобов'язаннями установи (організації)
Доходи	Збільшення економічних вигод або отримання потенційної користі протягом звітного періоду, результатом чого є зростання капіталу, крім зростання капіталу за рахунок внесків власників установи (організації)
Витрати	Зменшення економічних вигод або втрати потенційної користі протягом звітного періоду у вигляді вибуття активів або виникнення зобов'язань, результатом чого є зменшення капіталу, крім зменшення, яке пов'язане з виплатами власникам установи (організації)

Джерело: розробка автора

як наприклад, суспільні. Надання потенційних послуг може дозволити суб'єкту господарювання досягнути своїх цілей, не лише генеруючи надходження грошових коштів.

Отже, професійна світова спільнота у сфері бухгалтерського обліку надання потенційних послуг розглядає у якості критерію визнання елементів фінансової звітності з огляду на мету створення суб'єктів державного сектора, чия діяльність пов'язана передусім із здійсненням суспільних послуг (охорона здоров'я, освіта, загальнодержавне та місцеве управління, охорона порядку, захист і безпека тощо). Проте саме задоволення суспільних послуг, як здійснення та захист прав і свобод, провадження економічних, соціальних, культурних, екологічних, та інших інтересів громадян України, є основними завданнями організацій (інститутів) громадянського суспільства. Інша подібна риса – неприбутковість діяльності, що стало підставою віднесення і організацій громадянського суспільства, і установ державного сектора до суб'єктів неприбуткового сектору економіки, відповідно до національного законодавства вони є неприбутковими установами.

Так, в Україні громадське об'єднання зі статусом юридичної особи є неприбутковим товариством, основною метою якого не є одержання прибутку [21]. З іншого боку, законодавством не

заборонено громадському об'єднанню здійснювати й підприємницьку діяльність для задоволення суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних, екологічних та інших інтересів членів суспільства. З огляду на подібність мети і завдань інститутів держави та громадянського суспільства вважаємо доцільним уточнити визначення активів, зобов'язань, капіталу, доходів і витрат як об'єктів бухгалтерського обліку організацій громадянського суспільства (табл. 3).

В основу визначень об'єктів бухгалтерського обліку інститутів громадянського суспільства ми заклали не лише поняття економічної вигоди, а й потенційної користі.

Висновки з проведеного дослідження. Особливості облікової політики інститутів громадянського суспільства визначаються тим, що у якості основного користувача облікової інформації виступає громадськість країни або, навіть, суспільство у цілому. З метою надання громадськості повної і достовірної інформації про діяльність громадських, благодійних, інших організацій (інститутів) громадянського суспільства слід уточнити визначення та визнання їх активів, зобов'язань, капіталу, доходів і витрат як об'єктів бухгалтерського обліку. Пропонуємо доповнити визначення та умови визнання об'єктів бухгалтерського обліку інститутів громадянського суспільства ознакою

отримання у майбутньому потенційної користі від їх використання. Під потенційною користю розуміємо задоволення громадськими, благодійними організаціями, іншими інститутами громадянського суспільства послуг із здійснення та захисту прав і свобод, провадження економічних, соціальних, культурних, екологічних та інших інтересів громадян, інших суспільних послуг або інтересів

певної групи людей, у тому числі й у вигляді отримання грошей та їх еквівалентів, вигідного обміну, погашення зобов'язання, ін.

З огляду на сучасні виклики, зокрема пов'язані з військовим станом, повоєнної відбудови країни, потребують подальших досліджень питання облікової політики інститутів громадянського суспільства.

Список використаних джерел:

1. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник / за ред. Ф.Ф. Бутинця. Житомир : Рута, 2009. 912 с.
2. Даньків Й.Я., Лучко М.Р., Остап'юк М.Я. Теорія бухгалтерського обліку : навчальний посібник. Ужгород : Ужгородський національний університет, 2001. 162 с.
3. Замула І.В. Бухгалтерський облік екологічної діяльності: теорія та методологія : автореф. дис. ... докт. екон. наук : 08.00.09. Житомир, 2010. 40 с.
4. Садовська І.Б., Божидарнік Т.В., Нагірська К.Є. Бухгалтерський облік : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 688 с.
5. Сопко В.В. Бухгалтерський облік : навчальний посібник. Київ : КНЕУ, 2010. 578 с.
6. Чебанова Н.В., Підпригора І.В., Чебанова О.П. Бухгалтерський облік : навчальний посібник. Харків : УкрДУЗТ, 2017. 222 с.
7. Швец В.Г. Теорія бухгалтерського обліку : навчальний посібник. Київ : Знання-Прес, 2003. 444 с.
8. Голов С. Теорія багатопільового бухгалтерського обліку. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2011. № 4. С. 3–13. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/boau_2011_4_2
9. Дорош Н.І., Мартинюк М.А. Взаємозв'язок предмета та об'єктів обліку та аудиту. *Економіка і суспільство*. 2017. № 10. С. 730–734.
10. Легенчук С.Ф. Бухгалтерське теоретичне знання: від теорії до метатеорії: монографія. Житомир : ЖДТУ, 2012. 336 с.
11. Ловінська Л.Г. та ін. Бухгалтерський облік : посібник. Київ : КНЕУ, 2002. 370 с.
12. Плиса В.Й., Плиса З.П. Теорія бухгалтерського обліку: підручник. Львів : Видавництво ННВК „АТБ”, 2023. 302 с.
13. Жук В.М. Парадигма бухгалтерського обліку економіки гармонійного розвитку. *Економічні науки. Серія: «Облік і фінанси»*. 2009. Вип. 6(24). С. 171–182.
14. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський облік: минуле і сучасне. *Облік і фінанси АПК*. 2009. № 3. С. 108–111.
15. International Accounting Standard 1 Presentation of Financial Statements. International Accounting Standards Board. 2024. IFRS Foundation. 978 p. URL: <https://www.ifrs.org/> (дата звернення: 15.08.2024).
16. International Financial Reporting Standard for Small and Medium-sized Entities (IFRS for SMEs). International Accounting Standards Board. 2015. London, United Kingdom. 246 p. URL: <https://www.ifrs.org/> (дата звернення: 15.08.2024).
17. Handbook of International Public Sector Accounting Pronouncements. International Federation of Accountants. 2022 edition. New York, USA. 1834 p. URL: <https://www.ifrs.org/> (дата звернення: 15.08.2024).
18. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України 07.02.2013 р. № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення: 15.08.2024).
19. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 101 «Подання фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України від 28 грудня 2009 р. № 1541. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0095-11#Text> (дата звернення: 15.08.2024).
20. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: закон України від 16 липня 1999 р. № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 15.08.2024).
21. Про громадські об'єднання: Закон України від 22 березня 2012 р. № 4572-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text> (дата звернення: 15.08.2024).

References:

1. Butynecj F. F. (2009) *Bukhghaltersjkyj finansovyj oblik: pidruchnyk* [Financial Accounting]. Zhytomyr: Ruta. (in Ukrainian)
2. Danjkiv J. Ja., Luchko M. R., Ostap'juk M. Ja. (2001) *Teorija bukhhaltersjckogho obliku* [Accounting Theory]. Uzhghorod: Uzhghorodskijj nacional'nyj universytet (in Ukrainian)
3. Zamula I. V. (2010) *Bukhghaltersjkyj oblik ekologichnoji dijalnosti: teorija ta metodologhija* [Accounting of environmental activities: theory and methodology] (Doctor of Economic Sciences Thesis). Zhytomyr: ZhDTU. (in Ukrainian)
4. Sadovs'jka I. B., Bozhydnarik T. V., Naghirs'jka K. Je. (2013) *Bukhhaltersjkyj oblik* [Accounting]. Kyiv: Centr uchbov'oji literatury. (in Ukrainian)
5. Sopko V. V. (2010) *Bukhhaltersjkyj oblik* [Accounting]. Kyiv: KNEU. (in Ukrainian)
6. Chebanova N. V., Pidopryghora I. V., Chebanova O. P. (2017) *Bukhhaltersjkyj oblik* [Accounting]. Kharkiv: UkrDUZT. (in Ukrainian)
7. Shvecj V. Gh. (2003) *Teorija bukhhaltersjckogho obliku* [Accounting Theory]. Kyiv: Znannja-Press. (in Ukrainian)
8. Gholov S. (2011) *Teorija baghatocil'jovogho bukhhaltersjckogho obliku* [Theory of multipurpose accounting]. *Bukhhaltersjkyj oblik i audyt*, no. 4, pp. 3–13. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/boau_2011_4_2
9. Dorosh N. I., Martynjuk M. A. (2017) *Vzajemozv'jazok predmeta ta ob'jektiv obliku ta audytu* [Interrelationship of the subject and objects of accounting and auditing]. *Ekonomika i suspil'jstvo*, no. 10, pp. 730–734.
10. Leghenchuk S. F. (2012) *Bukhhaltersjke teoretychne znannja: vid teoriji do metateoriji* [Accounting theoretical knowledge: from theory to meta-theory]. Zhytomyr: ZhDTU. (in Ukrainian)
11. Lovins'jka L. Gh., Zhylkina L. V., Gholenko O. M. (2002) *Bukhhaltersjkyj oblik* [Accounting]. Kyiv: KNEU. (in Ukrainian)
12. Plysa V. J., Plysa Z. P. (2023) *Teorija bukhhaltersjckogho obliku* [Theory of accounting]. Lviv: Vydavnyctvo NNVK „АТБ”. (in Ukrainian)
13. Zhuk V. M. (2009) *Paradyghma bukhhaltersjckogho obliku ekonomiky gharmonijnogho rozvytku* [The accounting paradigm of the economy of harmonious development]. *Ekonomichni nauky. Serija: «Oblik i finansy»*, vol. 6(24), pp. 171–182.
14. Tkachenko N. M. (2009) *Bukhhaltersjkyj oblik: mynule i suchasne* [Accounting: past and present]. *Oblik i finansy APK*, no. 3, pp. 108–111.
16. International Accounting Standards Board (2015). *International Financial Reporting Standard for Small and Medium-sized Entities (IFRS for SMEs)*, London. Available at: <https://www.ifrs.org/>
17. International Federation of Accountants (2022). *Handbook of International Public Sector Accounting Pronouncements*. New York. Available at: <https://www.ifrs.org/>

18. Ministry of Finance of Ukraine (2013). Nacionaljne polozhennja (standart) bukhghaltersjkogho obliku 1 «Zaghaljni vymoghy do finansovoji zvitnosti» [NSA General requirements for financial reporting]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
19. Ministry of Finance of Ukraine (2009) Nacionaljne polozhennja (standart) bukhghaltersjkogho obliku v derzhavnomu sektori 101 «Podannja finansovoji zvitnosti» [Submission of Financial Statements]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0095-11#Text>
20. Supreme Council of Ukraine (1999) Pro bukhghaltersjkyj oblik ta finansovu zvitnistj v Ukrajinі [About Accounting and Financial Statements in Ukraine]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
21. Supreme Council of Ukraine (2012) Pro ghromadsjki ob'jednannja [About Public Associations]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text>.

Pozniakovska Nataliia

National University of Water and Environmental Engineering

ACCOUNTING OBJECTS OF CIVIL SOCIETY INSTITUTIONS

Summary

Research on the definition and recognition of accounting objects is expediently carried out, taking into account the significant transformational changes that are taking place in the global information space as a response to challenges to society and the need to obtain complete information about the activities of economic entities, including civil society organisations (institutions). The article analyzes the provisions of International and national standards of accounting (financial reporting) regarding the definition of the main elements of financial statements. The existence of certain discrepancies in the composition and content of the objects of accounting (elements of financial statements) proposed for use by economic entities of certain sectors of the economy was determined. A comparison of accounting objects according to International and national standards of accounting (financial reporting) for the business sector, in particular for small and medium-sized entities, and for the public sector is given. The peculiarities of the accounting policy of institutions of civil society are determined by the fact that the public of the country or even society as a whole act as the main user of accounting information. Accounting objects of civil society, taking into account the peculiarities of their creation and functioning, we define: assets; liabilities; equity; income and expenses. In order to provide the public with complete and reliable information about the activities of public, charitable, and other civil society organizations, the definition and recognition of their assets, liabilities, equity, income and expenses as accounting objects should be clarified. We propose to supplement the definition and conditions of recognition of accounting objects of civil society institutions as a sign of receiving potential benefits from their use in the future. By service potential benefit, we understand satisfaction by public, charitable organizations, other civil society institutions of services for the implementation and protection of rights and freedoms, the implementation of economic, social, cultural, environmental and other interests of citizens, other public services or the interests of a certain group of people, including in the form of receiving money and their equivalents, beneficial exchange, repayment of obligations, other.

Keywords: civil society, Civil Society Institutions, Civil Society Organisations (CSO), non-governmental organization (NGO), Nonprofit Organizations, Assets, Liabilities, Equity, Income, Expenses, Accounting Objects CSO.